

Årsrapport 2008

Omstrukturering og modernisering

Bane Energi

Sittende fra venstre: Jan Andreassen og Dyre Martin Gulbrandsen. Stående fra venstre: Melvin Henriksen, Terje Stømer og Johan Stenvig.

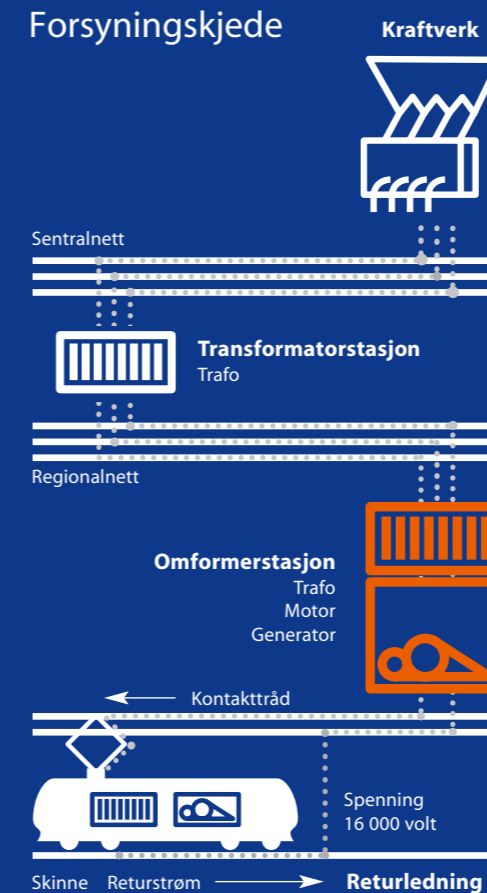
16 2/3 Hz

- Bane Energi ble etablert som en egen resultatenhet i Jernbanelaget i 1996. Hensikten var å samle ressursene for energiforsyningsanlegg i en egen enhet.
- Bane Energi leverer elektrisk energi til hele jernbanenettet i Norge.
- Bane Energis største kunder er eiere av baneanlegg.
- I tillegg har Bane Energi ca. 300 privat- og næringskunder.

Virksomhetsområder/produkter:

- 16 2/3 Hz nettleveranse, som er kjernevirksomheten i Bane Energi.
- 16 2/3 Hz energiproduksjon og energiomsetning.
- 50 Hz energiproduksjon og energiomsetning.
- 50 Hz nettleveranse.

Forsyningskjede

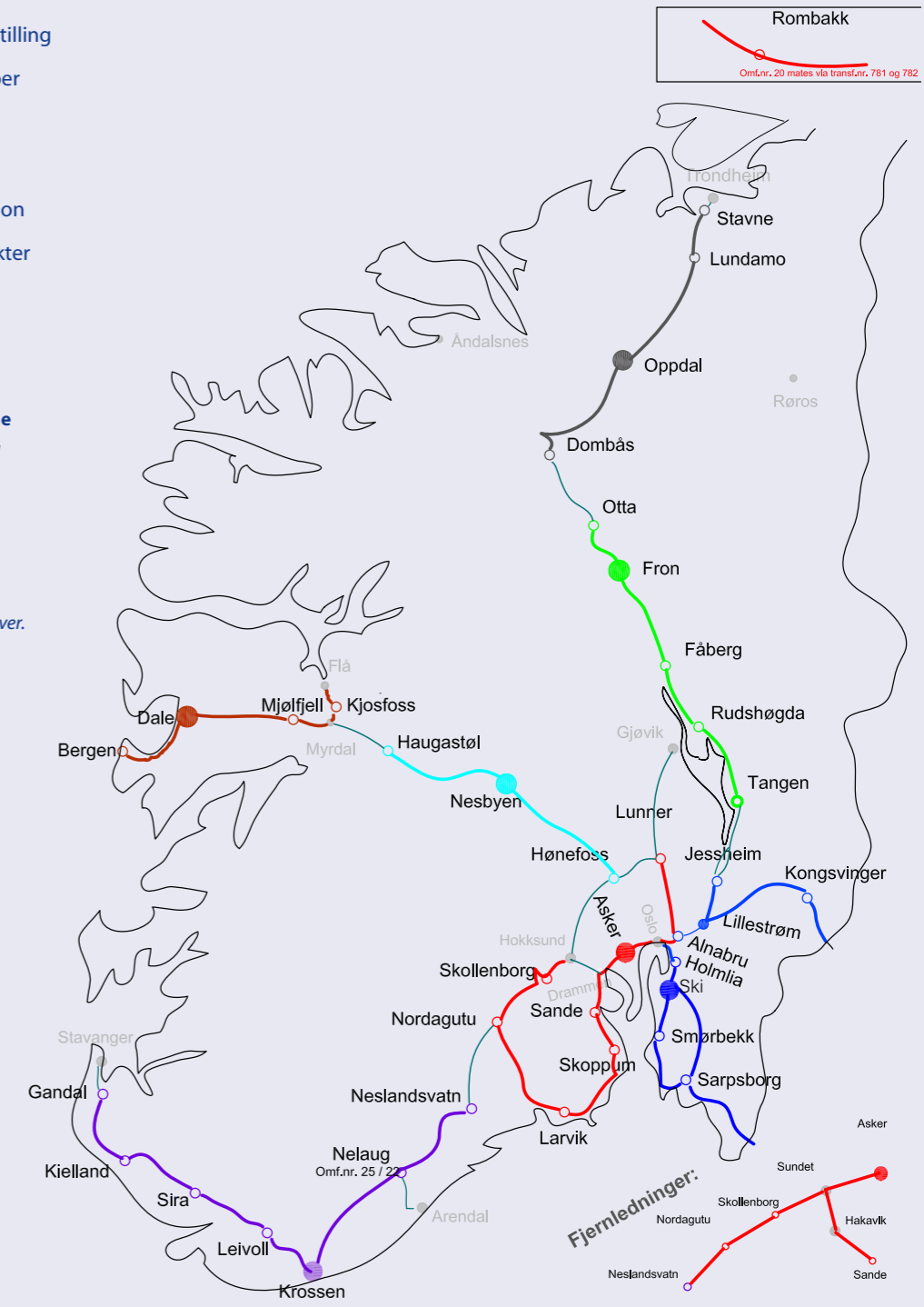

Bane Energi kjøper inn energi via kraftbørsen Nord Pool ASA. Energien produseres i kraftverk som leverer til sentralnettet. Energien blir transformert ned til lavere spenning og levert til regionalnettet. Bane Energi får levert energi fra regionalnettet og omformer energien fra 50 Hz til 16 2/3 Hz. Bane Energis grensesnitt ved levering av 16 2/3 Hz energi er på kabelmuffe i første mast mot kontaktledningsnettet. Det er Jernbanelagets regioner som eier og vedlikeholder kontaktledningsnettet. Regionene leverer energien videre via kontaktledningsnettet til de ulike togselskapene på sporet.

Innhold

- 5 Organisasjonskart/forsyningskjede
- 6 Årsberetning
- 10 Resultat
- 11 Balanse
- 13 Kontantstrømoppstilling
- 14 Regnskapsprinsipper
- 16 Noter
- 21 Revisors beretning
- 22 Analytisk informasjon
- 24 Investeringsprosjekter

Kartet viser Bane Energis omformerstasjoner i Norge
(R = roterende aggregater og S = statiske aggregater. Tallene i parentes viser aggregatenes ytelse i MVA, første siffer viser antall aggregater.) Stasjoneringer er navngitt med store bokstaver.

Fra Bane Energis allmøte i 2008.

Omstrukturering og modernisering

Bane Energi oppnådde i 2008 viktige milepæler og videreførte den strategiske utviklingen av organisasjonen. Samtidig fikk Bane Energi anerkjennelse for utviklingen av NRESS, et internasjonalt system for måling og avregning av energiforbruk til elektriske tog.

Blant de viktige milepælene som ble oppnådd var:

- I 2008 ble ingen feil registrert i Bane Energis anlegg med konsekvens for togtrafikk.
- Det ble i 2008 igangsatt bygging og ombygging av omformverstasjoner i samsvar med prosjektet "Fremtidig energiforsyning". Dette er et felles prosjekt utarbeidet i samarbeid mellom Banedivisjonen og Bane Energi.
- Ny teknologi integreres i forbindelse med nyanlegg, ombygging av stasjoner og ved hovedrevisjoner av aggregater. Dette vil på sikt gi mer stabil energiforsyning og samtidig redusere fremtidig vedlikeholdsbehov.
- Full oppstart av ny omformerstasjon i Stavanger. Anlegget bygges for å innfri kravet om økt godssatsing på Jærbanen.
- Våre kunder når gradvis sine mål innen energiøkonomisering gjennom bruk av måledata fra NRESS. NSB har dokumentert store kostnadsreduksjoner i perioden.
- Juli 2008 ble det belgiske jernbaneanettet fullverdig partner i NRESS. Flere forvaltninger har vist interesse for systemet som danner malen for UIC sitt arbeid med å harmonisere avregningssystemer for internasjonal trafikk.

- Viktige mål i virksomhetsplanen for 2008 innen HMS er oppfylt.
- I 2008 er Bane Energi revidert iht. sertifiseringskravene til ISO 9001:2000, ISO 14001:1996 Ytre Miljø og OHSAS 18001:1999 Helse og Sikkerhet.
- Alle forfalte observasjoner og avvik fra interne og eksterne revisjoner i 2008 er lukket.

Organisasjon

Bane Energi er organisert som en selvstendig resultatenheter under trafikkdivisjonen i Jernbaneanettet. Bane Energi er organisert i tre avdelinger:

- Plan og prosjekt
- Drift
- Marked

Økonomi, Personal og Kvalitet er organisert som stabsfunksjoner. Ved utgangen av året var det 51,25 ansatte i Bane Energi. 30 personer er lokalisert i Oslo, mens 21,25 er fordelt på 9 oppmøtesteder langs det elektrifiserte jernbaneanettet.

Avhengig av utviklingen i European Railway Energy Settlement System (ERESS), vil markedsavdelingen i 2009 tilføre ytterligere personalressurser etter behov.

Virksomhetsområdene

Bane Energi fører separate regnskaper for fem forskjellige virksomhetsområder. I 2008 stod de to største virksomhetsområdene for i alt 86 % av den totale omsetningen, hvorav kjerneområdet 16 2/3 Hz nettdrift genererte 35 prosent og 16 2/3 energiomsetning 51 % av omsetningen. Videre stod omsetning av 50 Hz energi for 13 prosent, mens 50 Hz nettvirksomhet på Finse- og Ofotbanen stod for en prosent.

Sterk økonomisk resultatutvikling

Fra etableringen av Bane Energi i 1996 har resultatutviklingen vært meget god. Etter en årsomsetning på MNOK 467,862 fikk Bane Energi i 2008 et resultatet på MNOK 57,013. Resultatet er MNOK 7,489 mindre enn i 2007. Driftsresultatet i 2008 ble MNOK 62,850 mot MNOK 64,355 året før. Økte renteinntekter og lavere rentekostnader, dvs. netto finansposter, ga et bedre bidrag til resultatet enn forutsatt i budsjett. Bidrag fra netto finansposter er likevel redusert fra TNOK 1,147 i 2007 til TNOK 5,837 i 2008.

Korrigert resultat for Bane Energi i år er MNOK 18,303 mindre enn budsjett. Årsaken til dette er omleggingen av regnskapsføring av hovedrevisjoner, omposteringer og tilbakeføringer av tidligere aktiveringer og avskrivninger for årene 2007 og 2008 på i alt MNOK 59,286. Som følge av dette er resultatet for 2007 korrigert fra MNOK 75,308 til 64,502. Omleggingen er en konsekvens av en gjennomgang av regnskapsføringsprinsippene for hovedrevisjoner, som er korrigert iht. god regnskapsskikk.

De samlede investeringene i Bane Energi i 2008 var MNOK 50,810. Bane Energis likviditetsbeholdning var MNOK 364,461 pr. 31.12.08 hvorav MNOK 334,105 er bokført som rentebærende fordring mot hovedenheten. Bane Energis evne til egenfinansiering av investeringer er god. Kortsiktige gjeld utgjorde pr. 31.12.2008 20,5 prosent av samlet gjeld, sammenlignet med 20,2 pr. 31.12.2007. Denne økningen skyldes til dels nedbetaling av langsiktig gjeld i Bane Energi. Bane Energis finansielle stilling er god. Totalkapitalen var ved utgangen av året MNOK 1 252, sammenlignet med MNOK 1 212 året før. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2008 var 72 %, sammenlignet med 70 % pr. 31.12.2007.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for år 2008 og Bane Energi sine langsiktige strategiske prognoser for årene fremover. Bane Energi er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Kvalitet i leveringskjeden

Bane Energi har i løpet av året gått over fra et papirbasert styringssystem til et elektronisk og prosessbasert system. Samtidig er overlappende systemer fjernet, og et nytt prosjektstyringssystem er innført. Arbeidet har tatt noe mer tid og ressurser enn forutsatt, men resultatet er blitt svært bra og tilbakemeldingene fra de ansatte er positive. De samlede IT-systemene utgjør nå en god plattform for å kunne styre virksomheten og levere produkter av høy kvalitet. Bane Energi er sertifisert i henhold til ISO 9001:2000, ISO 14001:1996 Ytre Miljø og OHSAS 18001:1999 Helse og Sikkerhet. Bane Energi ble i 2008 resertifisert innen disse kvalitetsområdene. Alle observasjoner og avvik fra re-sertifiseringen er nå lukket.

Likestilling

Blant de 51,25 ansatte i Bane Energi er det 42 menn og 8 kvinner. Bane Energi rekrutterer i hovedsak fra fagområder som har en lav kvinneandel. Ved rekruttering oppfordres kvinner og kandidater med minoritetsbakgrunn til å søke.

Helse, miljø og sikkerhet

Bane Energi har et totalt sykefravær på 7,0 %. Dette er fortsatt høyt og over målsettingen på 5,0 %. Da det er få ansatte i Bane Energi, gir det store utslag når noen blir langtidssykemeldte. Det er ingenting som tyder på at fraværet skyldes forhold i Bane Energi. Bane Energi har som mål å redusere sykefraværet ytterligere i løpet av 2009.

Bane Energi er ikke bemannet i forhold til arbeidstopper, og innleie og overtid benyttes derfor for å dekke disse. Overtidsutbetalingen var på 8,4 prosent av de budsjetterte personalkostnadene, som er lavere enn målet på 10 prosent. Bane Energi har som policy at de mest attraktive og interessante oppgavene primært skal dekkes av egne ansatte, mens eventuell innleie skal dekke mer trivielle arbeidsoppgaver. Arbeidsmiljøundersøkelsen viser at de ansatte trives svært godt i Bane Energi. I løpet av 2008 ble det ansatt 4 personer og 6 personer sluttet i Bane Energi. Av disse var det to personer som gikk av med AFP.

Det ble i 2008 innmeldt 13 uønskede hendelser i Bane energis registreringsystem Synergi. Dette er noen flere enn i 2007, og det er fortsatt grunn til å holde fokus på dette området. Alle uheldige hendelser i Synergi er fulgt opp og avsluttet innen fristens utløp. Fire har forfall i 2009.

Ytre miljø

I 2008 er det ikke påvist utslipp fra Bane Energis anlegg til ytre miljø, eller skader på det ytre miljøet, som en følge av Bane Energis virksomheter.

Leveringskvalitet

Bane Energi har siden 1998, da hele 18 feil med konsekvenser for togtrafikken ble registrert, arbeidet målrettet for å øke leveringskvaliteten. I 2008 ble ingen feil med konsekvens for togtrafikken registrert. Noe av årsaken ligger i innføringen av en innebygd reservekapasitet – redundans som medfører at utfall av aggregater effektivt erstattes. Imidlertid har den innbygde redundansen gradvis blitt redusert på grunn av en økende trafikkbelastning. Dette øker risikoen for at utfall av aggregater vil påvirke regulariteten i jernbanetrafikken. For å unngå dette, må alle deler av Bane Energis leveranser forbedres og videreutvikles i samarbeid med utviklingen av Jernbaneverkets kontaktledningsnett. Økende trafikk og økende antall aktører på sporet øker kravene til leveringskvalitet.

Omstrukturering og modernisering av energiforsyningen Den tekniske levetiden går mot slutten for flere av anleggene, og det er behov for å gjøre reinvesteringer før de blir utsatt for alvorlige havarier. Bane Energi sliter med flere eldre anlegg, og antall leveringsavbrudd økte i 2008, uten at dette har ført til forstyrrelser i trafikkavviklingen. Dette fordi det fortsatt er en viss redundans i anleggene, og samarbeidet mellom de forskjellige aktørene fungerer bra. Imidlertid vil manglende tilgang på investeringsmidler i årene fremover kunne øke antall stoppende feil. I forbindelse med reinvesteringene i de gamle anleggene, tas moderne tekniske løsninger nå i bruk for blant annet magnetisering, startautomatikk, fjernkontroll og lignende. Disse reinvesteringene gir en bedre driftsstabilitet, bedre funksjonalitet og lavere driftskostnader.

Noen viktige utviklingsprosjekter:

- innføring av børsteløs magnetisering på alle roterende aggregater
- direktegenerering (ENØK)

- utredning og etablering av nettløsninger som reduserer tapene (AT-prosjektet m.fl.)
- moderne brannsikring med tidlig detektering
- generell tilstandsbasert reovering av maskinparken (aggregatene)
- nye fjernkontrollsystemer som gir bedre driftsinformasjon

Omstruktureringen av energiforsyningen innbefatter også en investering i kontaktledningsanleggene som fortsatt er flaskehalsen i strømforsyningen.

Energihandel

Gjennom våren og sommeren 2008 var kraftprisene i prisområdet NO1, som omfatter Sør-Norge, betydelig under systemprisen i det norske markedet. For prisområdene NO2 og NO3, fra Midt-Norge og nordover, var prisene i større samsvar med systemprisen. Årsaken ligger i fulle vannmagasiner og begrensede muligheter for eksport av kraft til Europa. Disse begrensningene ble redusert i løpet av sommeren, og produsentene fikk større kontroll over markedet. Dette skjedde samtidig som at uroen i finansmarkedet også påvirket kraftmarkedet. Prisene var fallende og det norske markedet ble i større grad priset ut fra marginalkostnaden for kullkraft og andre fossile brensler i Tyskland. På tross av noe svekket hydrologi mot årsskiftet, har prisene holdt seg noe mer konstante den siste måneden. Dette skyldes i hovedsak at prisene på andre innsatsfaktorer, som olje og kull, fortsatt holder et lavt nivå sammenlignet med situasjonen tidligere i år.

Felles internasjonal energiavregningsentral

Jernbaneverket Bane Energi er initiativtaker og drivkraften i utviklingen av ERESS. Enkelt forklart er ERESS et system som måler, avregner og fakturerer tog for faktisk energiforbruk på tvers av landegrensler. Systemet er utviklet av de skandinaviske infrastrukturforvalterne Jernbaneverket (Norge), Banverket (Sverige) og Banedanmark (Danmark). Sommeren 2008 ble den belgiske infrastrukturforvalteren Infrabel NV (tilsvarer Jernbaneverket) med i partnerskapet. I tillegg leveres testløsninger til andre europeiske land. Flere europeiske jernbaneforvaltninger vurderer nå å knytte seg til partnerskapet, eller ta i bruk systemet.

ERESS legger til rette for å senke energiforbruket og energikostnadene vesentlig for togselskapene. Norske togselskaper kan allerede vise til store besparelser gjennom endret kjøreatferd, hensetting og klimakontroll. Dette øker jernbanesektorens konkurransevne og gir samtidig en

betydelig miljøgevinst, noe som viser at Jernbaneverket ligger helt i front innenfor europeisk jernbane når det gjelder å tilby løsninger som fremmer energi- og kostnadseffektivisering. Dette inngår også som et ledd i arbeidet med harmonisering av jernbanesystemene i Europa (interoperabilitet).

Fremtidig energiforsyning og rammebetingelser

I henhold til vedtatt godsstrategi, skal jernbanekapasiteten dobles innen 2020 og tredobles innen 2040. Strømforsyning skal ikke være til hinder for dette. For å klare det, må energiforsyningen restruktureres. Restruktureringen vil gi både økt kapasitet og redusere de totale kostnadene som er knyttet til energiforsyningen. Gjennom en økning i overføringskapasitet i kontaktledningsanleggene, kan avstand mellom innmatingspunktene økes og dermed redusere antall omformerstasjoner.

Gjennom et tett samarbeid internt i Jernbaneverket, utarbeider Bane Energi nå en landsdekkende plan for restrukturering av energiforsyningen og kontaktledningsanleggene (KL). Planen skal gi en oversikt over de viktigste investeringene og reinvesteringene som er nødvendige for å kunne imøtekomme ønsket om en stor satsing på overføring av gods fra vei til bane.

Første strekning som bygges om etter den nye strukturen, er strekningen fra Neslandsvatn til Stavanger (Sørlandsbanen). Her vil behovet for antall omformerstasjoner kunne reduseres fra 6 til 4, forutsatt at kontaktledningsanlegget bygges ut for autotransformator (AT) på hele strekningen. Planleggingen av restrukturering har fortsatt i 2008 og vil intensiveres i årene som kommer. Etter hvert som ombyggingen gjennomføres, vil krav fra kunder og eiere ivaretas bedre. Hvis det gjennomføres tilsvarende endringer for strømforsyningen på hele jernbanenettet, er det beregnet å kunne gi en samlet økonomisk besparelse på om lag 620 millioner kroner (2007). Første tiltak i planen er bygging av ny omformerstasjon i Stavanger, som bidrar til vesentlig økt kapasitet, redundans i nettet og bedre oppetid. En forutsetning for å kunne imøtekomme de krav som stilles fra togselskapene, de reisende og våre eiere, er blant annet at finansieringsordningene legges til rette for å kunne gjennomføre de investeringer som er nødvendige.

Fremtiden

Restruktureringen av energiforsyningen og etableringen av fellesfunksjonen for det nordiske energiavregningssystemet krever store ressurser i de kommende årene, men gir samtidig muligheter for betydelige energibesparelser som kommer både Bane Energi, miljøet og samfunnet til gode. Arbeidet med å tilknytte flere europeiske land til energiavregningssystemet er en utfordring vi vil jobbe videre med.

Bane Energi har i en årrekke konkurranseutsatt egne interne leveranser når endringer i organisasjonen har åpnet for det. For nesten samtlige områder som er blitt konkurranseutsatt har det vist seg at Bane Energi er fullt ut konkurransedyktig. I de få tilfellene der det motsatte har vært tilfelle, kjøper Bane Energi nå inn tjenester fra eksterne tilbydere. Bane Energi beholder på den måten kjernekompetansen, og optimaliserer effektiviteten i egen organisasjon. Gjennom effektivitetsmålinger dokumenterer vi egen effektivitet og oppnår en optimal kombinasjon av in- og outsourcing.

Energisektoren har gjennomført en betydelig effektivisering de senere årene. Dette har medført økte krav for de ansatte. Bane Energis gode resultater er oppnådd gjennom et godt samarbeid med krevende kunder, Jernbaneverkets regioner og togselskapene, men kunne ikke vært gjennomført uten de positive og dyktige medarbeiderne i Bane Energi. Våre eiere er godt tilfreds med Bane Energis innsats. Dersom Bane Energi skal klare å beholde og rekruttere dyktige medarbeidere fremover, må Bane Energi kunne tilby betingelser som er konkurransedyktige i markedet. Alle de ansatte kan være stolte av de resultatene Bane Energi har oppnådd i 2008.

Oslo, xx.xx 2009

Terje Stømer,
direktør, Jernbaneverket, Bane Energi

Resultat

NOTER	DRIFTSINNEKTER	2008	2007
1	Salgsinntekter	467 057	392 737
	Andre driftsinntekter	805	5 327
	Sum driftsinntekter	467 862	398 064
	DRIFTSKOSTNADER		
2,13	Energikostnader	277 330	212 581
3	Personalkostnader	25 509	24 178
4	Avskrivning på varige driftsmidler	39 498	38 583
5	Andre driftskostnader	62 676	59 367
	Sum driftskostnader	405 012	334 708
	Driftsresultat	62 850	63 355
	FINANSINNEKTER OG -KOSTNADER		
6	Renteinntekter fra hovedenhet	15 558	16 279
	Andre finansinntekter	523	776
7	Rentekostnader til hovedenhet	20 227	15 525
	Andre finanskostnader	1 691	384
	Netto finansposter	-5 837	1 147
	Årsresultat	57 013	64 502
	OVERFØRINGER		
9	Til egenkapital	57 013	64 502
	Sum overføringer	57 013	64 502

Balanse

NOTER	EIENDELER	2008	2007
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
4	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	576 286	562 831
4	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l	154 528	168 233
	Anlegg under utførelse	77 752	63 340
	Sum varige driftsmidler	808 566	794 404
	Finansielle anleggsmidler		
	Andre langsiktige fordringer	0	0
	Sum finansielle anleggsmidler	0	0
	Sum anleggsmidler	808 566	794 404
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
	Kundefordringer	17 745	20 363
6	Rentebærende fordring hovedenhet	334 105	343 244
	Merverdiavgift	15 765	15 957
	Andre kortsiktige fordringer	45 630	15 993
	Sum fordringer	413 245	395 557
	Bankinnskudd		
8	Innskudd foliokonto	30 356	21 586
	Sum bankinnskudd	30 356	21 586
	Sum omløpsmidler	443 600	417 143
	SUM EIENDELER	1 252 166	1 211 547

Balanse

NOTER	GJELD OG EGENKAPITAL	2008	2007
	Egenkapital		
9	Egenkapital*	843 899	779 397
	Årets resultat	57 013	64 502
	Sum egenkapital	900 912	843 899
	Gjeld		
	Annen langsiktig gjeld		
7	Rentebærende gjeld hovedenhet	279 203	293 340
	Sum annen langsiktig gjeld	279 203	293 340
	Kortsiktig gjeld		
10	Leverandørgjeld	22 185	16 945
3	Skyldige offentlige avgifter	2 246	1 863
11	Annen kortsiktig gjeld	47 621	55 500
	Sum kortsiktig gjeld	72 051	74 308
	Sum gjeld	351 254	367 648
	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	1 252 166	1 211 547

* Formelt sett er egenkapitalen rentefri gjeld til hovedenheten

Oslo, 30. april 2009

Hans Erik Wiik
Fungerende divisjonsdirektør

Terje Stømer
Direktør

Melvin Henriksen
Økonomisjef

Kontantstrømoppstilling

	2008	2007
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Årsresultat	57 013	64 502
Avskrivninger	39 498	38 583
Endring i kundefordringer	2 618	17 212
Endring i leverandørgjeld	5 240	4 477
Endring i øvrige tidsavgrensninger	-36 941	-19 460
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	67 428	105 314
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-53 660	-19 184
Endring i andre langsiktig fordringer	-	-
Netto endring i kortsiktig fordring hovedenhet	9 139	-32 612
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-44 521	-51 796
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld hovedenhet	-14 137	-14 137
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-14 137	-14 137
Netto endring i kontantstrøm	8 770	9 591
Bankinnskudd per 01.01.2008	21 586	11 995
Bankinnskudd per 31.12.2008	30 356	21 586

Bane Energi er med i en konsernkontoordning i DnB NOR/Norges Bank. Netto fordring på hovedenheten klassifisert som omløpsmidler består av transaksjoner knyttet til denne ordningen samt oppgjør av internt salg og kjøp mellom enhetene i Jernbaneverket.

Regnskapsprinsipper

Generelt

Bane Energi er en resultatenhet i Jernbaneverket. Enheten er ikke skattepliktig. Jernbaneverket leverer regnskap etter statlige regnskapsprinsipper, men har i 2007 deltatt som pilotvirksomhet i pilotprosjektet for innføring av regnskapsprinsipper i statlig sektor. Bane Energi er, med bakgrunn i energiloven, pålagt å utarbeide et eget årsregnskap for enheten som er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge. Årsregnskapet er satt opp under forutsetning av at regnskapsposter som i Jernbaneverkets totale regnskap er allokert til Bane Energi, tilhører enheten.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Inntektsføring

Leveringstidspunktet er kriteriet for inntektsføring av driftsinntektene. Forbruksavgift som belastes Bane Energi og viderefaktureres til kundene, er ikke ført over resultatet. Inntektene for nettleie reguleres gjennom fastsatte tariffer.

Sikring

Bane Energi sikrer deler av energikjøpet i samråd med kundene. Bane Energi prissikrer i inntil inntil ni kvartaler med mål om å oppnå en forutsigbar energipris til togselskapene. Prissikret volum skal til enhver tid ikke overskride stipulert faktisk forbruk. Kjøp som er sikret resultatføres til sikringskurser.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er ført opp i balansen til anskaffelseskost fratrukket lineære avskrivninger basert på en vurdering av det enkelte driftsmiddelets økonomiske levetid. For anlegg under utførelse har resultatenheten som prinsipp at prosjekter starter med avskrivningen når prosjektet er slutført.

Regnskapsprinsipper

Vedlikehold

Utgifter til større vedlikehold aktiveres og avskrives lineært over antatt periode frem til neste vedlikehold, med unntak av periodisk vedlikehold (revisjon) av omformere som kostnadsføres når revisjonen utføres. Bane Energi har en stor omformerpark og et vedlikeholdsprogram som gir et relativt jevnt årlig nivå på revisjonene. Store deler av dette vedlikeholdet har tidligere vært balanseført, men Bane Energi har foretatt en ny vurdering av den regnskapsmessige behandlingen og konkludert med at en større andel bør kostnadsføres. Denne endringen er ført mot egenkapitalen og sammenligningstallene er omarbeidet.

Utgifter til øvrig vedlikehold kostnadsføres etter hvert som arbeidet utføres.

Kundefordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Kundefordringer er i hovedsakelig fordringer på andre enheter i Jernbaneverket.

Pensjon

De ansatte i Bane Energi er medlemmer av Statens Pensjonskasse. Bane Energi svarer kun for arbeidstakers andel av pensjonspremien som er 2% av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsordningen er å betrakte som en tilskuddsordning regnskapsmessig.

Leasing

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leasing etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. For operasjonelle leieavtaler er leiebetalingen en driftskostnad som fordeles systematisk over leieperioden.

Kontantstrømpstilling

Kontantstrømpstillingen er utarbeidet etter den indirekte modellen.

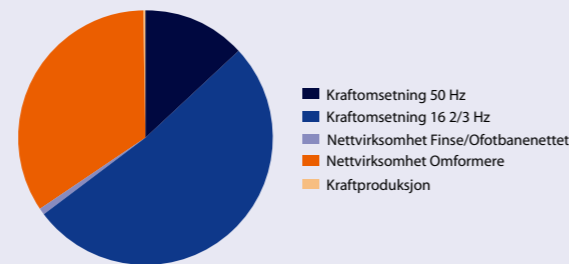
Noter

Note 1 Salgsinntekter energi- og nettvirksomheten

Bane Energi omsetter 16 2/3 Hz energi som benyttes til togfremføring. Videre omsetter enheten 50 Hz energi. Salgsinntektene spesifiseres på virksomhetsområder med underprodukter. Dette er som følger;

	2008		2007	
	TNOK	Andel	TNOK	Andel
Kraftomsetning 50 Hz	61 125	13,1 %	50 377	12,8 %
Kraftomsetning 16 2/3 Hz	241 597	51,7 %	163 717	41,7 %
Nettvirksomhet Finse/Ofotbanenettet	4 274	0,9 %	4 158	1,1 %
Nettvirksomhet Omformere	158 923	34,0 %	173 314	44,1 %
Kraftproduksjon	1 139	0,2 %	1 171	0,3 %
Salgsinntekter	467 057	100 %	392 737	100 %

Fordeling av virksomhetsområder 2008

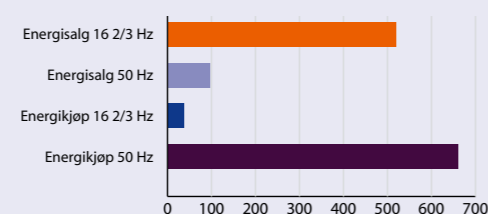
Note 2 Energikostnader

Timeveiet elspot systempris i 2008 er 36,93 øre/kWh (2007 er 22,35 øre/kWh og 2006 39,14 øre/kWh). Samlet resultat av energihandel med prissikring gir for Bane Energi en innkjøpspris for 2008 på 33,82 øre/kWh (2007 på 22,89 og 2006 36,65 øre/kWh)

Kjøp og salg av energi i GWh;

	2008	2007
Energikjøp 50 Hz	658,6	644,2
Energikjøp 16 2/3 Hz	35,2	33,8
Energisalg 50 Hz	93,5	95,0
Energisalg 16 2/3 Hz	517,2	504,2
Beregnet tap i omformere	83,1	78,8

Energihandel i GWh 2008

Noter

Note 3 Personalkostnader, godtgjørelser og skyldige offentlige avgifter

Gjennomsnittlig antall ansatte i Bane Energi har i 2008 vært 49,50.

Spesifikasjon av personalkostnader;

	2008	2007
Lønninger	27 427	25 611
Arbeidsgiveravgift	3 730	2 870
Andre personalkostnader	731	739
Timekostnader aktivert på investeringsprosjekter	-6 378	-5 042
Personalkostnader	25 509	24 178

Godtgjørelse til Bane Energis direktører for 2008 er TNOK 805. Av dette er TNOK 804 lønn, mens TNOK 1 er annen godtgjørelse. Jernbaneverkets eksterne revisor er Riksrevisjonen. Bane Energi er ikke belastet for revisjonshonorar. Bane Energi betaler ikke arbeidsgiveravgift til staten. Likevel belastes Bane Energi for en kostnad tilsvarende arbeidsgiveravgift fra Jernbaneverket. Denne kostnaden er klassifisert som arbeidsgiveravgift i regnskapet. Terminbeløpene krediteres mellomværende med hovedenheten. Skyldige offentlige avgifter i balansen består av skattetrekk og forbruksavgift.

Note 4 Driftsmidler

	Bygninger ¹⁾	Andre maskiner og utstyr	Transportmidler	Inventar, IT tekn. utstyr	Prosjekter under utførelse	Sum
Opprinnelig anskaffelseskost 01.01.08	971 206	379 347	3 514	66 168	63 339	1 483 574
Tilgang	37 098		22	1 141	14 413	52 674
Avgang*						-
Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.08	432 019	258 577	3 164	33 925		727 685
Bokført verdi pr. 31.12.0/8	576 285	120 770	372	33 384	77 752	808 566
Årets avskrivninger	24 629	8 763	229	5 878		39 498
Avskrivningsats	2%, 3%	8 %	13 %	10%, 33%	0 %	
Årlig leiekostnad	2 934					

* Beløp i avgang for Prosjekter under utførelse gjelder prosjekter som er ferdigstilte og som overføres til øvrige anleggsmidler

1) Omlegging av regnskapsføring og ompostering av hovedrevisjoner fra investeringer til drift- og vedlikeholdskostnader.

Ompostert og tilbakeført aktiveringer MNOK 35,565 (2007) og avskrivningskostnader MNOK 1,677 (2007).

Noter

Note 5 Andre driftskostnader

Spesifikasjon av andre driftskostnader i MNOK;

	2008	2007
Kostnader lokaler	4,2	4,2
Verktøy, inventar og utstyr	2,7	5,1
Konsulenttjenester	9,2	5,7
Kjøp av entreprenørtjenester	29,5	29,4
Andre tjenester	3,5	7,3
Kostnader egne biler	0,5	0,6
Reisekostnader	2,8	2,3
Diverse kostnader	10,3	4,8
Sum	62,7	59,4

Eget arbeid for revisjon av omformerstasjoner er ført som lønnskostnader. Totale kostnader (lønnskostnader og andre driftskostnader) for revisjon av omformerstasjonene utgjør i MNOK; 26,1 MNOK

	2008	2007
Vedlikehold omformerstasjoner ²⁾	21,1	19,7

2) Omlegging av regnskapsføring og ompostering av hovedrevisjoner fra investeringer til drift- og vedlikeholdskostnader.

Ompostert fra anlegg under utførelse (investeringer) til vedlikehold omformerstasjoner for 5,0 MNOK 2007 og 21,1 MNOK i 2008.

Note 6 Renteinntekt fra og kortsiktig rentebærende fordring på hovedenheden

Renteinntekter beregnes og faktureres månedlig av kortsiktig fordring på hovedenheden. Mellomværende belastes med 8 % ved negativ saldo og godskrives 4 % ved positiv saldo.

Det er foretatt godskrivning med 4 % i 2008 med TNOK 14,308 (4 % i 2007). Opptjente ikke mottatte renteinntekter per 31.12.08 er TNOK 0.

Noter

Note 7 Rentekostnad til og langsiktig rentebærende gjeld hovedenheden

Rentekostnader av den langsiktige gjelden er belastet med NIBOR (3 mnd) + 0,5%. Rentene betales månedlig. Påløpte rentekostnader i 2008 er betalt med TNOK 20,227. Påløpte rentekostnader i 2008 og 2007 er betalt. I 2008 ble det betalt avdrag på totalt TNOK 14 137 og TNOK 14 137 i 2007. Siste avdrag forfaller i 2028. Gjeld som forfaller mer enn 5 år frem i tid utgjør pr 31.12.2008 TNOK 279 203 (pr 31.12.2007 TNOK 293 340).

Note 8 Bankinnskudd foliokonto

Bane Energi har etter dispensasjon fra Finans- og Samferdselsdepartementet opprettet egen foliokonto utenfor konsernkontoordningen med saldo inntil MNOK 8. Foliokonto er opprettet som oppgjørskonto ift daglige oppgjør mot Nord Pool ASA for avregnet kjøp av kraft i elspotmarkedet. Overtrekk pr. 31.12.2008 skyldes styrking av konto i forbindelse med årsoppgjør, da alle utbetalinger stoppes i ca. 10 dager.

Note 9 Egenkapital

Formelt sett er egenkapitalen rentefri gjeld til hovedenheden. Den opprinnelige rentefrie gjelden (egenkapitalen) ble fastsatt av økonomi sentralt i Jernbaneverket utfra en helhetsvurdering av Bane Energis kapitalbehov, og i relasjon til energibransjen. Den er senere verifisert av PriceWaterhouseCoopers.

Endring i egenkapital 2008;

	Opprinnelig gjeld	Opptjente resultater	Sum
Egenkapital per 01.01.	474 857	409 639	884 496
Korreksjon vurderingsendring hovedrevisjon omformere		-40 596	-40 596
Resultat		57 013	57 013
Egenkapital per 31.12.	474 857	426 056	900 912

Noter

Note 10 Leverandørgjeld

Ved årets utgang var leverandørgjelden TNOK 22 185 (TNOK 16 945 i 2007) hvorav TNOK 19 622 i 2008 (16 763 i 2007) til norske leverandører og TNOK 2 488 (TNOK 0 i 2007, TNOK 3 756 i 2006) til utenlandske leverandører. Dette er kortsiktig gjeld i forbindelse med prosjekter, energi og nettleie og kjøp av varer og tjenester. Leverandørgjeld til andre enheter i Jernbaneverket var TNOK 107 (TNOK 182 i 2007)

Note 11 Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld består av avsetning til feriepengene TNOK 3 010 (TNOK 2 600 i 2007) og avsetning for påløpte kostnader TNOK 44 612 (TNOK 52 900 i 2007)

Note 12 Nærstående parter

Bane Energi er en resultatenheter i Jernbaneverket. Jernbaneverket er i Stortingsproposisjon nr. 64 1996/97 tillagt ansvaret for innkjøp av energi til togfremføring og videresalg av energien til togselskapene Bane Energi ivaretar dette på vegne av Jernbaneverket. Dette gjøres til kostpris med dekning av Bane Energis administrasjonskostnader.

Bane Energi har i 2008 kjøpt varer og tjenester for MNOK 2,5 (2007 5,3) fra andre enheter i Jernbaneverket. Dette omfatter bl.a. kjøp av prosjektjenester, vaktjenester, driftssentraltjenester og administrative tjenester.

Note 13 Sikring

Bane Energi sikrer deler av energikjøpet i samråd med kundene. Bane Energi prissikrer i inntil ni kvartaler med mål om lavest mulig totale energikostnader på lang sikt, men også ut fra mål om utjevning av prisvariasjoner. Prissikret volum skal til enhver tid ikke overskride stipulert faktisk forbruk. Kjøp som er sikret resultatføres til sikringskurser. Effekt av gevinst/tap sikring viderefaktureres i sin helhet til kundene.

Revisors beretning for 2008

Med bakgrunn i at Bane Energi er en resultatenheter i Jernbaneverket er Riksrevisjonen hovedrevisor.

Analytisk informasjon

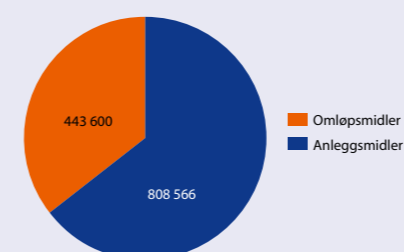
	Nøkkeltall	
	2008	2007
Likviditet		
Likviditetsgrad	6,16	5,61
Arbeidskapital TNOK	371 549	342 835
Soliditet		
Egenkapitalandel	71,95 %	69,65 %
Gjeldsgrad	38,99 %	43,57 %
Lønnsomhet		
Overskuddsprosent	12,19 %	16,20 %
Avkastning på egenkapitalen	6,54 %	7,80 %
Avkastning på totalkapitalen	6,41 %	6,71 %
Avkastning på sysselsatt kapital	6,51 %	6,79 %
Sentrale tall fra regnskapet (TNOK)		
Driftsinntekter	467 862	398 064
Driftsresultat	62 850	63 355
Netto finanskostnad	5 837	-1 147
Årsresultat	57 013	64 502
Anleggsmidler	808 566	794 404
Omløpsmidler	443 600	417 143
Egenkapital	900 912	843 899
Langsiktig gjeld	279 203	293 340
Korsiktig gjeld	72 051	74 308

Analytisk informasjon

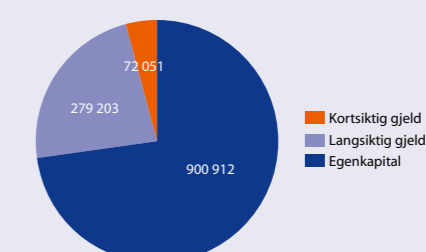
	Nøkkeltall		Nøkkeltall	
	2008	2007	2008	2007
Eiendeler			Gjeld og egenkapital	
Anleggsmidler	65%	(67%)	Egenkapital	73% (73%)
Omløpsmidler	35%	(33%)	Lansiktig gjeld	23% (23%)
			Kortsiktig gjeld	4% (4%)
Sum eiendeler	100 %		Sum gjeld og egenkapital	100 %

Tall i parentes gjelder balansetall fra år 2007.

Eiendeler 2008

Gjeld og egenkapital 2008

Definisjoner

Likviditetsgrad =	$\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$
Arbeidskapital =	$\text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}$
Egenkapitalandel =	$\frac{\text{Egenkapital}}{\text{Totalkapital}}$
Gjeldsgrad =	$\frac{\text{Gjeld}}{\text{Egenkapital}}$
Overskuddsprosent =	$\frac{\text{Årsresultat}}{\text{Driftsinntekter}}$
Avkastning på egenkapitalen =	$\frac{\text{Årsresultat}}{\text{Gj.snittlig egenkapitalen}}$
Avkastning på totalkapitalen =	$\frac{\text{Årsresultat} + \text{finanskostnader}}{\text{Gj.snittlig totalkapital}}$
Avkastning på sysselsatt kapital =	$\frac{\text{Årsresultat} + \text{finanskostnader}}{\text{Gj.snittlig sysselsatt kapital (eiendeler - leverandørgjeld)}}$

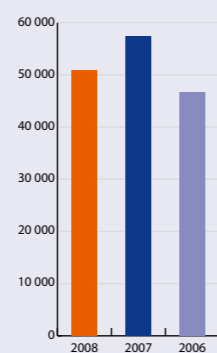
Investeringsprosjekter i 2008

Alle tall i 1000 kr

Prosjekt benevning	Prosj.nr	Prosjekt-start	Hele prosjektets levetid		Akk.	Investeringer 2007		Prosjekt-slutt
			Budsjett	Prognose	31.12.2007 Regnskap	Budsjett	Regnskap	
Investeringer 50 Hz-nettet	889001	Løpende				300	42	Løpende
Kjosfoss dammer og vannveier	889010	2002	42 493	42 493	41 909	3 402	6 323	2008
Sande transformatorstasjon	889029	2006	17 577		0	1 015	0	2009
Ombyggingsplaner og kravspesifikasjoner	889031	2005	4 080	4 650	3 690	1 000	1 455	2009
Nordagutu omformerstasjon - fornyelse	889037	2005	63 000	58 858	21 342	5 860	7 927	2008
Kongsvinger omformerstasjon - fornyelse	889040	2005	44 700	42 487	33 545	14 330	22 017	2008
Energimålesystem for togvarmeposter	889050	2006	355	89	89	200	0	2008
Måling omformerstasjoner	889062	2008			1 121	3 000	1 121	Løpende
Larvik omformerstasjon- fornyelse	889063	2008	243	243	0	243	0	Utsatt
Neslandsvatn transformatorstasjon - fornyelse	889064	2011	200	200	0	200	0	2013
Skollenborg transformatorstasjon - fornyelse	889065	2011	200	200	0	200	0	2013
Nordagutu transformatorstasjon - fornyelse	889066	2011	200	200	0	200	0	2013
Utskrifning av oljefattige brytere	889067	2008	9 998	9 998	2 433	4 600	2 433	2011
Utskrifning av brannalarmanlegg	889068	2007	5 471	5 471	3 307	3 000	3 307	2009
Utskrifning av overspenningsavledere	889069	2008	3 111	3 111	110	3 000	110	2011
Utbedring av jordingsforhold	889070	2008	2 950	2 950	18	2 950	18	2013
Transportmidler - (biler, tilhengere m.m)	889090	Løpende	0	0	0	0	22	Løpende
Fornylse omf. 8	889808	2007	8 000	8 000	888	5 000	888	2008
Fornylse omf. 12	889812	2006	7 780	7 780	827	6 000	760	2007
Fornylse omf. 23	889823	2006			699	0	699	2009
Fornylse omf. 27	889827	2009			0	1 500	0	2010
Fornylse omf. 28	889828	2007	6 000	6 000	827	6 000	747	2008
Fornylse omf. 51	889851	2009	1 500		0	1 500	0	2009
Fornylse omf. 54	889854	2009	1 500		0	1 500	0	2009
Stavanger omformer	989004	2008	138 178	138 178	2 506	5 000	2 506	2011
Diverse	Diverse	Diverse					436	Diverse
						70 000	50 810	

Tabellen gir en oversikt over pågående investeringsprosjekter i Bane Energi. I kolonnene «Hele prosjektets levetid» vises budsjett og prognose for totalprosjektet. Akkumulerte verdier for prosjektene fremkommer i kolonnen «Akkumulert pr des 2007», mens kolonnene «Investeringer 2007» viser budsjett og regnskap for regnskapsåret 2007.

Investeringer i perioden 2006–2008

ISO-Sertifikater

Forsyningskjede

